

การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนผ่านกลไกชุมชน: กรณีศึกษาด้านชุมชนปากหวาน
ตำบลกุดเสลา อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

Building a Road Safety Culture through Community Mechanisms: A Case Study of the
Sweet-Talking (Positive communication) Community Checkpoint in
Kudsalao Sub-district, Kantharalak District, Sisaket Province

ชยานิน กฤติยะโชติ

สุภาภรณ์ ทศนพงศ์

อนุพันธ์ สุวรรณพันธ์

ประสิทธิ์ บุญเสนอ

ภาณุวัตร พันธุ์พงษ์

แผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง

Chayanin Grittiyachote

Supaporn Thassanapong

Anuphan Suwanphan

Prasit Boonsaner

Panuwat Panpong

Lower Northeastern Provincial Road Safety Technical Support Program

E-mail: dr.chayanin@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-9272-0633>

วันที่รับบทความ: 27 เมษายน 2567; วันที่แก้ไขบทความ 9 มิถุนายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ: 10 มิถุนายน 2567

Received: April 27, 2024; Revised: June 9, 2024; Accepted: June 10, 2024

บทคัดย่อ

อุบัติเหตุทางถนนเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับต้นๆ การสวมหมวกนิรภัยช่วยลดความรุนแรงของการบาดเจ็บทางศีรษะได้ แต่การส่งเสริมพฤติกรรมนี้ในชุมชนยังเป็นความท้าทาย งานวิจัยนี้ศึกษาประสิทธิภาพของ “ด่านชุมชนปากหวาน” ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยและสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนผ่านกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ ใช้การวิจัยแบบผสมผสาน ผลการศึกษาพบว่าชุมชนสามารถดำเนินมาตรการได้ด้วยตนเอง ผ่านการสื่อสารเชิงบวกและการตักเตือนด้วยความห่วงใย โดยไม่เกิดแรงต้าน อัตราสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่ การออกแบบมาตรการที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมชุมชน การสร้างการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากผู้นำท้องถิ่นและหน่วยงานภายนอก ข้อท้าทาย คือ การรักษาความต่อเนื่องในระยะยาว และการขยายผลไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงอื่นๆ มาตรการนี้เป็นตัวอย่างการประยุกต์ใช้กลไกชุมชนในการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน การศึกษาความยั่งยืนและการขยายผลในอนาคตจะช่วยพัฒนาแนวทางสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยโดยชุมชนอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ : ความปลอดภัยทางถนน; การสวมหมวกนิรภัย; ด้านชุมชนปากหวาน; การมีส่วนร่วมของชุมชน; การเตือนเชิงบวก

Abstract

Road accidents were a leading cause of death. Wearing helmets was crucial to reduce the severity of head injuries. However, promoting helmet-wearing behavior in communities remained challenging. This study investigated the effectiveness of the “Sweet-Talking Community Checkpoint” in modifying helmet-wearing behavior and fostering a road safety culture through community participation in Sisaket Province. A mixed-methods design was employed. Results showed that the community could independently implement the initiative through positive communication and caring reminders without resistance. Helmet-wearing rates increased significantly. Success factors included designing the initiative to align with community culture, fostering participation, and support from local leaders and external agencies. Challenges were maintaining long-term continuity and expanding to other risk behaviors. This initiative exemplified the application of community mechanisms in creating a road safety culture. Studying its sustainability and expansion in the future will help systematically develop approaches for building road safety culture by communities.

Keywords: Road Safety; Helmet Wearing; Sweet-talking Community Checkpoint; Community Participation; Positive Reinforcement

บทนำ

ความปลอดภัยทางถนนเป็นประเด็นท้าทายระดับโลกที่ส่งผลกระทบอย่างมากต่อสุขภาพและการพัฒนา องค์การอนามัยโลกรายงานว่า อุบัติเหตุทางถนนคร่าชีวิตกว่า 1.35 ล้านคนทั่วโลกในแต่ละปี และเป็นสาเหตุการเสียชีวิตอันดับหนึ่งในกลุ่มเด็กและเยาวชนอายุ 5-29 ปี (WHO, 2018) ในประเทศไทย อุบัติเหตุทางถนนถือเป็นปัญหาสาธารณสุขสำคัญ มีผู้เสียชีวิตสูงถึงปีละกว่า 20,000 ราย และสร้างความสูญเสียทางเศรษฐกิจอย่างมหาศาล (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2563)

การสวมหมวกนิรภัยเป็นมาตรการที่มีประสิทธิผลสูงในการป้องกันการบาดเจ็บทางศีรษะและลดอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ได้ถึงร้อยละ 42 และลดความรุนแรงของการบาดเจ็บได้ถึงร้อยละ 69 (WHO, 2018) อย่างไรก็ตาม การสวมหมวกนิรภัยในประเทศไทย โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบทและชุมชน ยังอยู่ใน

ระดับต่ำ เนื่องจากขาดความตระหนัก มีค่านิยมและความเชื่อที่ไม่เอื้อ รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่จริงจัง (มูลนิธิไทยโรดส์, 2562)

การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยเป็นกลยุทธ์สำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงและลดอุบัติเหตุทางถนนอย่างยั่งยืน วัฒนธรรมความปลอดภัยเป็นวิถีชีวิตที่ให้คุณค่ากับความปลอดภัย และแสดงออกผ่านการรับรู้ ทศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และพฤติกรรมของผู้คนในสังคม (Cooper, 2000) การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงจากระดับรากหญ้า ผ่านการระดมพลังทางสังคมและทุนทางวัฒนธรรมที่มีอยู่

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา “มาตรการด้านชุมชนปากหวาน” ซึ่งเป็นความสำเร็จของการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนโดยชุมชนในจังหวัดศรีสะเกษ ผ่านการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัย มาตรการนี้ใช้หลักการสื่อสารเชิงบวก การตักเตือนด้วยความหวังดี และการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับบริบททางสังคมวัฒนธรรมท้องถิ่น ผู้วิจัยเล็งเห็นศักยภาพและความเป็นนวัตกรรมทางสังคมของมาตรการนี้ ที่สามารถเป็นต้นแบบในการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนในพื้นที่อื่นๆ รวมถึงการขยายไปสู่ประเด็นความปลอดภัยในชีวิตประจำวันด้านอื่นๆ ด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของมาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของประชาชนในชุมชน โดยเปรียบเทียบอัตราการสวมหมวกนิรภัยก่อนและหลังการดำเนินมาตรการ
2. เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินงาน ปัจจัยความสำเร็จ และข้อท้าทายของการนำมาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” มาใช้ในการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนในชุมชน ผ่านการวิเคราะห์มุมมองและประสบการณ์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อสังเคราะห์บทเรียนและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจากกรณีศึกษา “ด้านชุมชนปากหวาน” ในการส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนโดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่สามารถนำไปขยายผลและประยุกต์ใช้ในบริบทชุมชนอื่นๆ ได้

นิยามศัพท์

ความปลอดภัยทางถนน หมายถึง สภาวะที่ปราศจากความเสี่ยงหรืออันตรายจากการใช้รถใช้ถนน ทั้งต่อผู้ขับขี่ ผู้โดยสาร และผู้ใช้ถนนอื่นๆ โดยครอบคลุมมาตรการด้านวิศวกรรม การบังคับใช้กฎหมาย และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ใช้รถใช้ถนน

วัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน หมายถึง ค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ และพฤติกรรมของคนในสังคม ที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยบนท้องถนนเป็นอันดับแรก และแสดงออกผ่านการปฏิบัติตนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงการสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้อื่นปฏิบัติตามด้วย

ด้านชุมชนปากหวาน หมายถึง มาตรการที่ชุมชนริเริ่มและดำเนินการ เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ โดยอาศัยการสื่อสารเชิงบวกและการตกแต่งด้วยความห่วงใยจากสมาชิกในชุมชนที่ทำหน้าที่ประจำด้าน

การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง กระบวนการที่สมาชิกในชุมชนเข้ามามีบทบาทในการค้นหาปัญหา วางแผน ดำเนินการ และติดตามประเมินผลกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาต่างๆ ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่สิ่งที่ดีขึ้น

การเตือนเชิงบวก หมายถึง วิธีการสื่อสารที่เน้นการชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดี และให้กำลังใจในการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม มากกว่าการใช้ถ้อยคำตำหนิหรือลงโทษ เพื่อสร้างแรงจูงใจและการยอมรับในการเปลี่ยนแปลง

ขอบเขตการวิจัย

1.ขอบเขตเชิงพื้นที่: การศึกษามุ่งเน้นไปที่การดำเนินมาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” ในตำบลกุดเสลา อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่นำมาตรการนี้มาใช้อย่างต่อเนื่องและประสบความสำเร็จมาเป็นระยะเวลา 1 ปี ก่อนที่จะมีการเก็บข้อมูลวิจัย โดยพบว่า มีแนวโน้มของอัตราการสวมหมวกนิรภัยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาและบทเรียนที่ได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชุมชนอื่นๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกันได้

2.ขอบเขตเชิงเนื้อหา: งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาประสิทธิภาพของมาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสวมหมวกนิรภัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ และการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนในชุมชน โดยครอบคลุมประเด็นสำคัญ ได้แก่ 1) กระบวนการดำเนินงานและปัจจัยความสำเร็จของมาตรการ 2) การเปลี่ยนแปลงอัตราการสวมหมวกนิรภัยก่อนและหลังดำเนินมาตรการ 3) การรับรู้และทัศนคติของคนในชุมชนต่อมาตรการ และ 4) ข้อท้าทายและแนวทางในการรักษาความยั่งยืนของมาตรการ

3.ขอบเขตเชิงประชากร: ประชากรเป้าหมายในการศึกษานี้ ได้แก่ 1) ผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่สัญจรผ่านด้านชุมชนปากหวานในตำบลกุดเสลา ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของมาตรการ 2) แกนนำชุมชน สมาชิกคณะกรรมการหมู่บ้าน และอาสาสมัครที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินมาตรการ ซึ่งจะให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน ปัจจัยความสำเร็จ และความท้าทาย และ 3) ผู้นำท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ภาครัฐ และตัวแทนหน่วยงานภายนอกที่ให้การสนับสนุนมาตรการ ซึ่งจะให้มุมมองเกี่ยวกับปัจจัยเชิงระบบและนโยบายที่เอื้อต่อความสำเร็จ

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนผ่านกลไกชุมชน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน (Road Safety Culture) วัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนเป็นแนวคิดที่ได้รับความสนใจมากขึ้นในปัจจุบัน โดยเน้นการสร้างค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมที่ทำให้ความสำคัญกับความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนของคนในสังคม (Ward et al., 2010) การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม และชุมชน ในการปรับเปลี่ยนค่านิยมและพฤติกรรมอย่างยั่งยืน (WHO, 2023)

2. ความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัยต่อความปลอดภัยทางถนน การสวมหมวกนิรภัยเป็นมาตรการที่มีประสิทธิผลสูงในการลดความรุนแรงของการบาดเจ็บทางศีรษะและอัตราการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ (WHO, 2018) อย่างไรก็ตาม อัตราการสวมหมวกนิรภัยในประเทศกำลังพัฒนายังอยู่ในระดับต่ำเนื่องจากขาดความตระหนัก การบังคับใช้กฎหมายที่อ่อนแอ และปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมที่เป็นอุปสรรค (Peltzer & Pengpid, 2014)

3. บทบาทของชุมชนในการสร้างความปลอดภัยทางถนน ชุมชนเป็นหน่วยย่อยที่สำคัญในการขับเคลื่อนการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน ผ่านการสร้างการมีส่วนร่วม การระดมทรัพยากร และการปรับเปลี่ยนบรรทัดฐานทางสังคม งานวิจัยหลายชิ้นแสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานโดยชุมชนสามารถเพิ่มอัตราการสวมหมวกนิรภัย ลดพฤติกรรมเสี่ยง และสร้างจิตสำนึกด้านความปลอดภัยได้ (Pervin et al., 2009; Crompton et al., 2011)

4. การประยุกต์ใช้หลักการเสริมแรงเชิงบวก (Positive Reinforcement) ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การใช้การเสริมแรงเชิงบวกเป็นเครื่องมือทางพฤติกรรมศาสตร์ที่มีประสิทธิผลในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมความปลอดภัย โดยเน้นการให้แรงเสริมทางบวกเมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ งานวิจัยพบว่า การใช้การเสริมแรงเชิงบวกสามารถเพิ่มอัตราการสวมหมวกนิรภัย และสร้างทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมความปลอดภัยได้ (Geller, 2005)

5. การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนในระดับชุมชน การศึกษาหลายชิ้นชี้ให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของชุมชนในการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนอย่างยั่งยืน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ความเป็นเจ้าของ การใช้ทุนทางสังคมและวัฒนธรรม รวมถึงการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ ตัวอย่างความสำเร็จ เช่น โครงการ “ชุมชนสวมหมวก 100%” ในประเทศเวียดนาม ที่ใช้แกนนำชุมชนและเยาวชนในการรณรงค์ (Pervin et al., 2009) และโครงการ “ตำบลสีขาว” ในจังหวัดขอนแก่น ที่ใช้คณะกรรมการหมู่บ้านในการขับเคลื่อน (ยุวดี เกตสัมพันธ์ และคณะ, 2562)

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าว เห็นได้ว่า การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนโดยเฉพาะการส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยนั้น จำเป็นต้องอาศัยกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชน ร่วมกับการประยุกต์ใช้เทคนิค

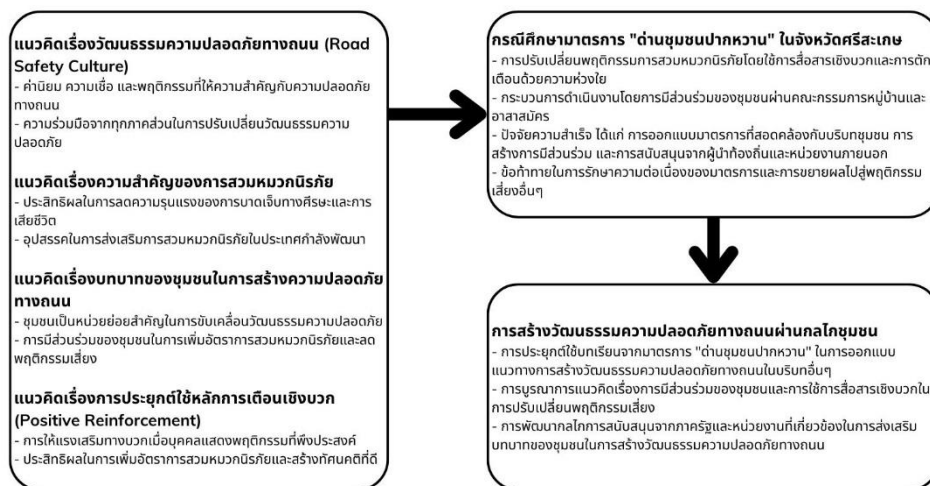

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเชิงบวก งานวิจัยนี้จะช่วยเติมเต็มองค์ความรู้ผ่านการศึกษากรณีตัวอย่างความสำเร็จของมาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” และสกัดบทเรียนสำคัญที่จะเป็นประโยชน์ต่อการขยายผลต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย พัฒนาจากการบูรณาการแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหลายประการ ได้แก่ 1) ทฤษฎีวัฒนธรรมความปลอดภัย (Safety Culture Theory) ซึ่งเน้นการสร้างค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัย ผ่านความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคม 2) แนวคิดเรื่องความสำคัญของการสวมหมวกนิรภัย ซึ่งเป็นมาตรการที่มีประสิทธิผลสูงในการลดความรุนแรงของการบาดเจ็บและการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุรถจักรยานยนต์ 3) แนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Participation) ซึ่งเน้นบทบาทของชุมชนในฐานะหน่วยย่อยสำคัญในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาที่ยั่งยืน 4) ทฤษฎีการเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement Theory) ซึ่งเป็นหลักการทางพฤติกรรมศาสตร์ที่ใช้การให้แรงเสริมเมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการคงอยู่ของพฤติกรรมนั้น

กรอบแนวคิดการวิจัยนี้จึงเป็นการนำแนวคิดและทฤษฎีข้างต้นมาประยุกต์ใช้ร่วมกัน เพื่ออธิบายปรากฏการณ์การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนผ่านกลไกชุมชน โดยใช้กรณีศึกษามาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” เป็นจุดเริ่มต้นในการทำความเข้าใจและสกัดบทเรียนสำคัญ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาแนวทางการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนที่มีประสิทธิผลและยั่งยืนต่อไป ดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed methods research) ซึ่งเป็นการบูรณาการระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและเข้าใจปรากฏการณ์ที่ศึกษาได้อย่างลึกซึ้ง

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ: ประชากรคือผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่สัญจรผ่านด่านชุมชนปากหวานในตำบล กุดเสลา โดยสุ่มตัวอย่างแบบสะดวก (Convenience sampling) จำนวน 235 คน

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ: ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้นำชุมชน สมาชิกคณะกรรมการหมู่บ้าน อาสาสมัครที่เกี่ยวข้องกับมาตรการ เจ้าหน้าที่รัฐ และตัวแทนหน่วยงานภายนอกที่ให้การสนับสนุน รวมจำนวน 20 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสำรวจอัตราการสวมหมวกนิรภัย ซึ่งพัฒนาโดยผู้วิจัย และผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าดัชนีความตรง (CVI) เท่ากับ 0.92 และทดสอบความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.87

3.2 แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม ซึ่งครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน ปัจจัยความสำเร็จ และข้อท้าทายของมาตรการ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 เก็บข้อมูลอัตราการสวมหมวกนิรภัยก่อนเริ่มมาตรการ และหลังดำเนินมาตรการไปแล้ว 3 เดือน โดยใช้แบบสำรวจ

4.2 ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลหลัก ตามแนวคำถามที่กำหนด พร้อมบันทึกเสียงและจดบันทึก

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ: วิเคราะห์ความแตกต่างของอัตราการสวมหมวกนิรภัยก่อนและหลังดำเนินมาตรการ ด้วยสถิติ t-test ที่ระดับนัยสำคัญ .05

5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ: วิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากการถอดเทปบันทึกการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม โดยจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษา และตีความหมายเพื่อสกัดข้อค้นพบสำคัญ

6. การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

6.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์ รายละเอียดของการวิจัย และสิทธิของกลุ่มตัวอย่างก่อนเก็บข้อมูล

6.2 ขอความยินยอมด้วยวาจาในการบันทึกเสียงขณะสัมภาษณ์หรือสนทนากลุ่ม

6.3 รักษาข้อมูลเป็นความลับ ไม่เปิดเผยชื่อหรือข้อมูลที่สามารถสืบไปถึงตัวบุคคลได้

6.4 นำเสนอข้อมูลในภาพรวม ไม่มีการวิเคราะห์เป็นรายบุคคล

ผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 อัตราการสวมหมวกนิรภัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่สัญจรผ่านด่านชุมชนปากหวานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13.20 ก่อนดำเนินการมาตรการ เป็นร้อยละ 52.94 หลังดำเนินการมาตรการเป็นระยะเวลา 3 เดือน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบอัตราการสวมหมวกนิรภัยก่อนและหลังดำเนินการมาตรการ

การสวมหมวก นิรภัย	ก่อนดำเนิน มาตรการ (ร้อยละ)	หลังดำเนินการมาตรการ (ร้อยละ)	ค่า t	p-value
ภาพรวม	13.20	52.94	12.74	<0.001*
เพศชาย	28.40	68.70	10.35	<0.001*
เพศหญิง	20.60	62.30	9.82	<0.001*

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 1 พบว่า อัตราการสวมหมวกนิรภัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ที่สัญจรผ่านด่านชุมชนปากหวานเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 13.20 ก่อนดำเนินการมาตรการ เป็นร้อยละ 52.94 หลังดำเนินการมาตรการเป็นระยะเวลา 3 เดือน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า อัตราการสวมหมวกนิรภัยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทั้งในกลุ่มผู้ขับขี่ชายและหญิง โดยเพิ่มจากร้อยละ 28.4 เป็นร้อยละ 68.7 ในกลุ่มผู้ชาย และจากร้อยละ 20.6 เป็นร้อยละ 62.3 ในกลุ่มผู้หญิง

2. ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.1 กระบวนการดำเนินงานมาตรการ “ด่านชุมชนปากหวาน” เริ่มจากการอบรมถ่ายทอดความรู้ ทักษะการบังคับเชิงบวก (BBS: Behavior Based Safety) แก่แกนนำชุมชนจำนวน 5 คน โดยวิทยากรจาก แผนงานสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง เป็นระยะเวลา 2 วัน เมื่อวันที่ 24-25 พฤศจิกายน 2566 ณ โรงแรมเดอะซิค อำเภอเสลภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด จากนั้นแกนนำที่เข้ารับการอบรม ได้นำความรู้มาถ่ายทอดต่อที่ประชุมศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนองค์การบริหารส่วนตำบลกุดเสลา เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้บริหาร ผู้นำชุมชน และคณะกรรมการ จากนั้นได้มีการจัดตั้งคณะทำงานด่านชุมชนปากหวาน ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากคณะกรรมการหมู่บ้านและอาสาสมัครในชุมชนจำนวน 15 คน โดยมีการกำหนดจุดตั้งด่าน 1 จุด บริเวณสี่แยกบ้านทุ่งสว่าง/ตลาดคลองถม หมู่ที่ 6 ซึ่งเป็นจุดที่มีการสัญจรของรถจักรยานยนต์หนาแน่น โดยกำหนดเวลาปฏิบัติงานเป็น 1 ช่วง คือ เวลา 15.30 - 16.30 น. ของทุกวัน

นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดวิธีการสื่อสารเพื่อชักชวนผู้ขับขี่ที่ไม่สวมหมวกนิรภัย โดยเน้นการพูดคุยด้วยถ้อยคำสุภาพ ให้เหตุผลถึงความจำเป็นและประโยชน์ของการสวมหมวกนิรภัย และแสดงความห่วงใยต่อความปลอดภัยของผู้ขับขี่ ดังแผนภาพที่ 2

ผังขั้นตอนการดำเนินงานด้านชุมชนปากหวาน

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการจัดตั้งด้านชุมชนปากหวานของ ศปท.อปท.

แผนภาพที่ 2 ผังขั้นตอนการดำเนินงานด้านชุมชนปากหวาน

2.2 ปัจจัยความสำเร็จของมาตรการ ได้แก่ 1) การออกแบบวิธีการที่สอดคล้องกับบริบทและวัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งเน้นการสื่อสารเชิงบวกและการกระตุ้นด้วยความหวังดี ทำให้เกิดการยอมรับจากคนในชุมชน 2) การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินงาน และการติดตามประเมินผล ผ่านกลไกคณะทำงานด้านชุมชนปากหวาน ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและผูกพันกับมาตรการ 3) การสนับสนุนจากผู้นำท้องถิ่น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกชุดและหน่วยงานภายนอก เช่น ศูนย์ปฏิบัติการความปลอดภัยทางถนนอำเภอกันทรลักษ์ ในด้านวัสดุอุปกรณ์ และการประสานความร่วมมือ

2.3 ข้อท้าทายในการดำเนินมาตรการ ได้แก่ 1) การรักษาแรงจูงใจและความต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะทำงานในระยะยาว 2) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและความเชื่อดั้งเดิมของคนบางกลุ่ม โดยเฉพาะผู้สูงอายุ ที่ยังมองว่าการสวมหมวกนิรภัยเป็นเรื่องไม่จำเป็น 3) การขยายผลมาตรการสู่พฤติกรรมเสี่ยงอื่นๆ เช่น การขับรถเร็ว การดื่มแล้วขับ ซึ่งอาจต้องใช้วิธีการที่แตกต่างออกไป

ผลการศึกษาทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพสะท้อนให้เห็นว่า มาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” ซึ่งใช้หลักการสื่อสารเชิงบวกและการมีส่วนร่วมของชุมชน สามารถเพิ่มอัตราการสวมหมวกนิรภัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในชุมชนได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จ ได้แก่ การออกแบบมาตรการที่สอดคล้องกับบริบทชุมชน การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกขั้นตอน และการสนับสนุนจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม การรักษาความยั่งยืนของมาตรการในระยะยาว และการขยายผลไปสู่ประเด็นพฤติกรรมเสี่ยงอื่นๆ ยังคงเป็นความท้าทายสำคัญ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการหาแนวทางแก้ไข โดยอาจต้องมีการปรับรูปแบบการดำเนินงาน การสร้างแรงจูงใจ และการใช้มาตรการเสริมอื่นๆ ควบคู่ไปด้วย

ข้อค้นพบจากการศึกษานี้สามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามาตรการส่งเสริมพฤติกรรมความปลอดภัยทางถนนโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่อื่นๆ โดยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญ เช่น 1) การส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตรการนี้ไปบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นและสนับสนุนงบประมาณ 2) การบูรณาการมาตรการนี้เข้ากับแผนงานป้องกันอุบัติเหตุของหน่วยงานสาธารณสุขในพื้นที่ 3) การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนข้อมูลวิชาการ การบังคับใช้กฎหมาย และการประสานความร่วมมือ และ 4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนในการสนับสนุนทรัพยากรและสร้างแรงจูงใจให้กับชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาที่พบว่า มาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” สามารถเพิ่มอัตราการสวมหมวกนิรภัยของผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ในชุมชนได้อย่างมีนัยสำคัญนั้น สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community participation) ซึ่งเน้นบทบาทของชุมชนในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพจากระดับรากหญ้า โดยอาศัยการระดมทรัพยากรและพลังทางสังคมที่มีอยู่ (Strack et al., 2010) รวมถึงแนวคิดการตลาดเพื่อสังคม (Social marketing) ที่เน้นการออกแบบกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพให้สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของกลุ่มเป้าหมาย (Kotler & Lee, 2008)

นอกจากนี้ การที่มาตรการดังกล่าวใช้หลักการสื่อสารเชิงบวกและการตักเตือนด้วยความหวังใจ ก็มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเสริมแรงทางบวก (Positive reinforcement theory) ซึ่งเน้นการให้รางวัลหรือแรงเสริมเมื่อบุคคลแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการคงอยู่ของพฤติกรรมนั้น (McLeod, 2018) ในขณะเดียวกัน ยังสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม (Behavior change communication) ซึ่งให้ความสำคัญกับการใช้ถ้อยคำและวิธีการสื่อสารที่กระตุ้นให้เกิดการคิดทบทวนและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในเชิงบวก (The Johns Hopkins Center for Communication Programs, 2016)

ปัจจัยสำคัญที่นำไปสู่ความสำเร็จของมาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” ได้แก่ การออกแบบวิธีการที่สอดคล้องกับบริบทและวัฒนธรรมของชุมชน การสร้างการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน และการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีความสอดคล้องกับผลการศึกษาในต่างประเทศที่พบว่า การดำเนินงานในระดับชุมชนจะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของสมาชิกในชุมชน ความเป็นเจ้าของ การใช้ทุนทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีอยู่ รวมถึงการสนับสนุนจากผู้นำและหน่วยงานภายนอก (Shams et al., 2019; Tetali et al., 2019)

ในขณะที่ข้อท้าทายสำคัญในการดำเนินมาตรการ ได้แก่ การรักษาแรงจูงใจของคณะทำงานในระยะยาว การปรับเปลี่ยนค่านิยมของคนบางกลุ่ม และการขยายผลมาตรการสู่พฤติกรรมเสี่ยงอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับรายงานสถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนของประเทศไทย ปี 2561 ที่ระบุว่า ความท้าทายสำคัญในการดำเนินงานป้องกันอุบัติเหตุทางถนน ได้แก่ ความไม่ต่อเนื่องของนโยบาย การขาดการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสี่ยงที่ฝังรากลึกในสังคม (มูลนิธิไทยโรดส์, 2562) รวมถึงงานวิจัยของ กาญจนา ปัญญาธร (2563) ที่พบว่า การสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่องและการขยายผลในวงกว้างเป็นปัจจัย สำคัญต่อความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงทางถนนในชุมชน

ข้อค้นพบจากการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนโดยเฉพาะการ ส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยในระดับชุมชน จำเป็นต้องอาศัยกลไกการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของชุมชน ควบคู่ ไปกับการประยุกต์ใช้เทคนิคการสื่อสารเชิงบวกและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่สอดคล้องกับบริบทชุมชน โดย จำเป็นต้องมีการออกแบบมาตรการให้ตรงกับความต้องการและวัฒนธรรมของชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมในทุก ขั้นตอน รวมถึงการระดมการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น และเอกชน เพื่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนต่อไป

มาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” จึงถือเป็นตัวอย่างความสำเร็จของการบูรณาการแนวคิดทฤษฎีต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนนผ่านกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชน อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดการขยายผลในวงกว้างและรักษาความยั่งยืนของการเปลี่ยนแปลง จำเป็นต้องมีการสนับสนุนเชิง นโยบายจากภาครัฐในการผลักดันให้เกิดการดำเนินงานในลักษณะนี้ในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ ควบคู่ ไปกับการสร้างกลไกการติดตามประเมินผลและการสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมในระยะยาว รวมถึงการแสวงหา ความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ในการสนับสนุนทรัพยากรและองค์ความรู้ที่จำเป็น

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. และเทศบาล) ควรพิจารณานำมาตรการ “ด้านชุมชน ปากหวาน” ไปบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่นและจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่อื่นๆ เพื่อ ขยายผลการส่งเสริมพฤติกรรมสวมหมวกนิรภัยให้ครอบคลุมทั้งตำบลหรือเทศบาล

1.2 สาธารณสุขอำเภอและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ควรบูรณาการมาตรการ “ด้าน ชุมชนปากหวาน” เข้ากับแผนงานการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในพื้นที่ และจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น หมวกนิรภัย แผ่นพับให้ความรู้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของชุมชน

1.3 หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เช่น ที่ทำการปกครองอำเภอ สถานีตำรวจภูธร ขนส่งจังหวัด ควรมี บทบาทในการสนับสนุนข้อมูลวิชาการ การบังคับใช้กฎหมาย และการประสานความร่วมมือระหว่างชุมชนใน การขยายผลมาตรการไปยังพื้นที่เสี่ยงอื่นๆ

1.4 ภาคเอกชน เช่น บริษัทประกันภัย สถานประกอบการในพื้นที่ ควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ทรัพยากรและสร้างแรงจูงใจให้กับชุมชนที่เข้าร่วมขยายผลมาตรการ เช่น การมอบส่วนลดเบี้ยประกันภัย การ เป็นเจ้าภาพกิจกรรมรณรงค์

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาติดตามระยะยาวเกี่ยวกับความยั่งยืนของมาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” ทั้งในแง่ของการคงอยู่ของอัตราการสวมหมวกนิรภัยที่เพิ่มขึ้น และการดำรงอยู่ของกลไกการมีส่วนร่วมของชุมชน

2.2 ควรมีการประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ (Economic evaluation) ของมาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” เปรียบเทียบกับต้นทุนที่ใช้ไป เพื่อสร้างข้อมูลสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ เห็นถึงความคุ้มค่าในการขยายผลมาตรการ

2.3 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการประยุกต์ใช้มาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงอื่นๆ เช่น การขับรถเร็ว การดื่มแล้วขับ ซึ่งอาจต้องมีการปรับวิธีการสื่อสารและการสร้างแรงจูงใจที่แตกต่างออกไป

2.4 ควรมีการสังเคราะห์องค์ความรู้จากการศึกษามาตรการ “ด้านชุมชนปากหวาน” และนวัตกรรมชุมชนอื่นๆ ในการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยทางถนน เพื่อพัฒนาเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายในการส่งเสริมบทบาทของชุมชนในการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนในระดับประเทศ

เอกสารอ้างอิง

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. (2563). **แผนปฏิบัติการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ปี พ.ศ. 2564-2570** นนทบุรี: กรมควบคุมโรค.

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย. (2563). **รายงานประจำปี 2563**. กรุงเทพฯ: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.

กาญจนา ปัญญาธร. (2563). การประเมินผลโครงการรณรงค์สวมหมวกนิรภัย 100% ในตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่. **วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต**, 8(3), 363-371.

มูลนิธิไทยโรดส์. (2562). **รายงานสถานการณ์อุบัติเหตุทางถนนของประเทศไทย ปี 2561**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิไทยโรดส์.

ยุวดี เกตสัมพันธ์, ประภาพร ภัทรภินันท์, ศิริจันทร์ทิพย์ ศศิธรอังกูร, ประนอม แก้ววิเชียร, และจิรวรรณ เล่าพูนพัฒนา. (2562). ประสิทธิภาพของการใช้มาตรการชุมชนในการส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัยของผู้ใช้รถจักรยานยนต์ในตำบลบ้านฝาง อำเภอบ้านฝาง จังหวัดขอนแก่น. **วารสารควบคุมโรค**, 45(1), 57-66.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2563). **รายงานประเมินผลโครงการสนับสนุนการป้องกันอุบัติเหตุจราจรในระดับจังหวัด ปี 2562**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.

Cooper, M. D. (2000). Towards a model of safety culture. **Safety Science**, 36(2), 111-136.

- Crompton, J. L., Lue, C. C., Farnham, J., & Bae, M. (2011). A community intervention plan to increase helmet use among recreation cyclists. **Journal of Park and Recreation Administration**, 29(4), 64-77.
- Geller, E. S. (2005). Behavior-based safety and occupational risk management. **Behavior Modification**, 29(3), 539-561.
- Ichikawa, M., Chadbunchachai, W., & Marui, E. (2003). Effect of the helmet act for motorcyclists in Thailand. **Accident Analysis & Prevention**, 35(2), 183-189.
- Kotler, P., & Lee, N. R. (2008). **Social marketing: Influencing behaviors for good** (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- McLeod, S. A. (2018, January 21). Skinner - operant conditioning. **Simply Psychology**. <https://www.simplypsychology.org/operant-conditioning.html>.
- Peltzer, K., & Pengpid, S. (2014). Helmet use and associated factors among motorcyclists in the Association of Southeast Asian Nations: Prevalence and effect of interventions. **African Safety Promotion Journal**, 12(1), 72-86.
- Pervin, A., Passmore, J., Sidik, M., McKinley, T., Thu, H. N. T., & Nam, N. P. (2009). Viet Nam's mandatory motorcycle helmet law and its impact on children. **Bulletin of the World Health Organization**, 87(5), 369-373.
- Ratanavaraha, V., & Jomnonkwao, S. (2013). Community participation and behavioral changes to enhance road safety in Thailand. **Transport Policy**, 25, 111-118.
- Shams, M., Shojaeizadeh, D., Majdzadeh, R., Rashidian, A., & Montazeri, A. (2011). Taxi drivers' views on risky driving behavior in Tehran: A qualitative study using a social marketing approach. **Accident Analysis & Prevention**, 43(3), 646-651.
- Strack, R. W., Lovelace, K. A., Jordan, T. D., & Holmes, A. P. (2010). Framing photovoice using a social-ecological logic model as a guide. **Health Promotion Practice**, 11(5), 629-636.
- Tetali, S., Lakshmi, J. K., Gupta, S., Gururaj, G., Wadhwaniya, S., & Hyder, A. A. (2019). Qualitative study to explore stakeholder perceptions related to road safety in Hyderabad, India. **Injury**, 44(4), S17-S23.
- The Johns Hopkins Center for Communication Programs. (2016). **How to do audience segmentation**. Baltimore, MD: Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health.

- Ward, N. J., Linkenbach, J., Keller, S. N., & Otto, J. (2010). **White paper on traffic safety culture**. White Papers for “Toward zero deaths: a national strategy for highway safety” Series-White Paper No. 2. Montana State University.
- World Health Organization. (2018). **Global status report on road safety 2023**. Geneva: World Health Organization.

